

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в суббасейні річки Сіверський Донець у серпні 2019 р.

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології серпень характеризувався нестійкою погодою. Так, у першій декаді на території регіону переважала прохолодна погода із зливовими дощами. У другій декаді серпня спостерігалась жарка погода з короткочасними опадами в окремі дні (зливові дощі пройшли місцями). Третя декада була жарка та суха.

Сума опадів за місяць на переважній частині Харківської області становила 20 - 50 мм (45 -115% місячної норми), за винятком західних та північно-західних районів області, де спостерігався дефіцит опадів 2 – 13 мм (5 – 30% норми). У Луганській, Донецькій областях спостерігались більш інтенсивні опади й кількість їх коливалась у межах 55 – 114 мм, що перевищувало місячну норму у 1,5 - майже 3 рази.

У серпні на річках регіону утримувався період літньої межени, переважав повільний спад рівнів води, який на кінець місяця (у порівнянні з його початком) становив 1 – 35 см. Зливові дощі, що пройшли у першій декаді серпня, обумовили короткочасні добові підвищення рівнів води на 10 – 34 см на притоках р.Сіверського Дінця (за винятком Харківської області).

У період 3-8 серпня на лівобережних притоках р.Сіверського Дінця у Луганській області відмічався незначний дощовий паводок із загальним підвищенням рівнів води на 0,4 – 0,6 м. На р.Деркул у районі гідрологічного поста Біловодськ відмічався вихід води на заплаву без негативних наслідків.

Заростання русел на 31 серпня становило 10-70% ширини русел, а подекуди на малих річках досягало 80-90%.

Водність більшості річок регіону у серпні становила 50-100% місячної норми, за винятком річок: Красна (143%), Айдар (237%), Деркул (253%) у Луганській області та р. Жеребець (158%) у Донецькій області.

Маловоддя (середня витрата води менше 20% норми) зберігається на р. Уди біля смт. Пересічне (20%) та р. Лопань біля смт. Козача Лопань (16%).

Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у серпні 2019 року

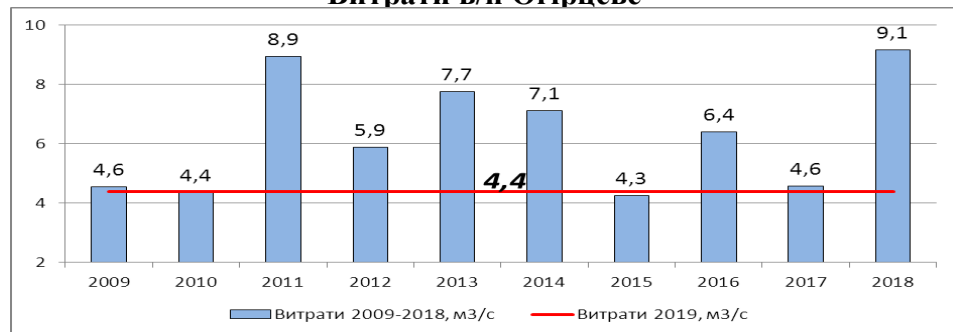
Харківська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км) - Об'єм притоку склав 11,7 млн.м³ середніми витратами 4,4 м³/с, з них 5,2 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 44 % від загального притоку. Протягом місяця витрати поступово зменшувались від 5,0 до 3,8 м³/с.

За останні 10 років водність по даному водпосту наближена до 2010 років з об'ємом стоку 11,7 млн.м³ з середніми витратами 4,4 м³/с.

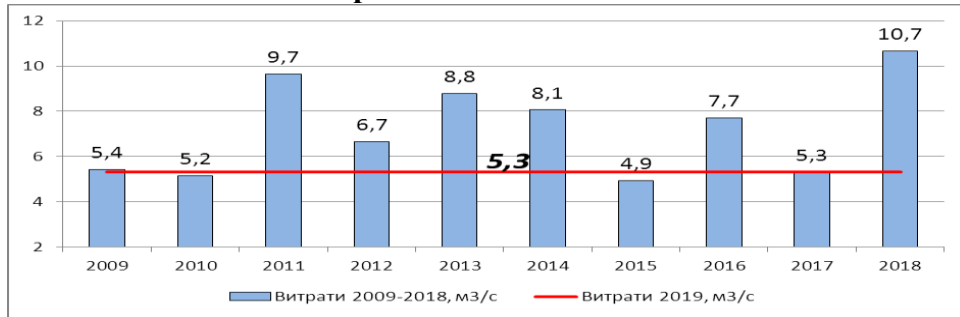
Витрати в/п Огірцеве

-в/п Печеніги (941 км) - Об'єм притоку склав 14,2 млн.м³ (51% місячної норми) з середніми витратами 5,3 м³/с. Протягом місяця витрати поступово зменшувались від 6,1 до 4,6 м³/с.

За останні 10 років водність наближена до 2017 року з об'ємом стоку 14,2 млн.м³ з середніми витратами 5,3 м³/с.

Витрати в/п Печеніги

- *гребля Печенізького водосховища (874 км)* - Об'єм скиду склав 32,1млн.м³, середніми витратами 12 м³/с. Скид – 12,0 м³/с, за місяць без змін.

Забір з р. Сіверський Донець на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ВП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) склав 11,99 млн. м³, (середньодобові витрати – 4,48м³/с).

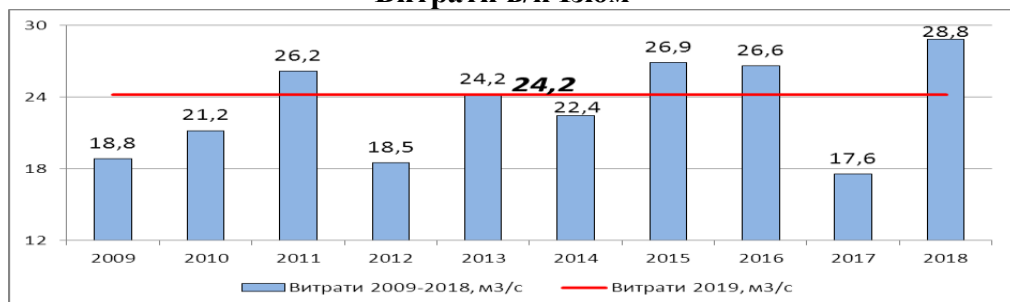
Скиди з Печенізького водосховища

- *в/п Ізюм (602 км)* - Об'єм стоку склав 64,8 млн.м³ (88% місячної норми) з середніми витратами 24,2 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 25,2 до 22,4 м³/с.

За останні 10 років водність по даному водпосту була наближена до 2013 року з об'ємом стоку 64,9 млн.м³ та середніми витратами 24,2м³/с.

Витрати в/п Ізюм

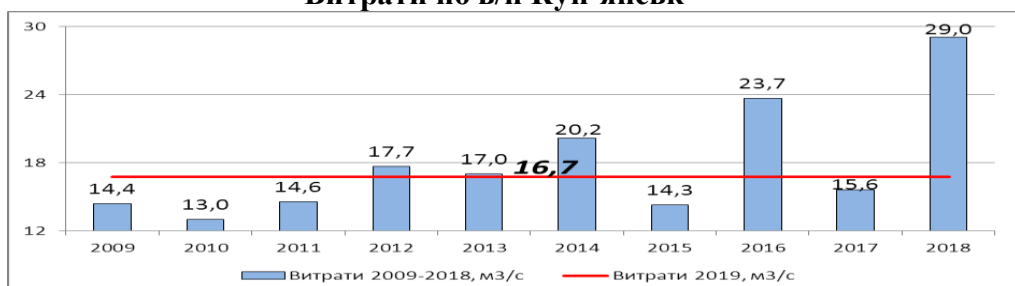
р. Оскіл (580 км)

- *в/п Куп'янськ (121 км)* - Об'єм притоку склав 44,86 млн.м³ (102% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 7,3 млн.м³ або 16 %.

Середні витрати 16,7 м³/с, коливались протягом місяця від 14,3 до 17,2 м³/с.

За останні 10 років водність по даному водпосту була наближена до 2013 року з об'ємом стоку 45,5 млн.м³ та середніми витратами 17,0 м³/с.

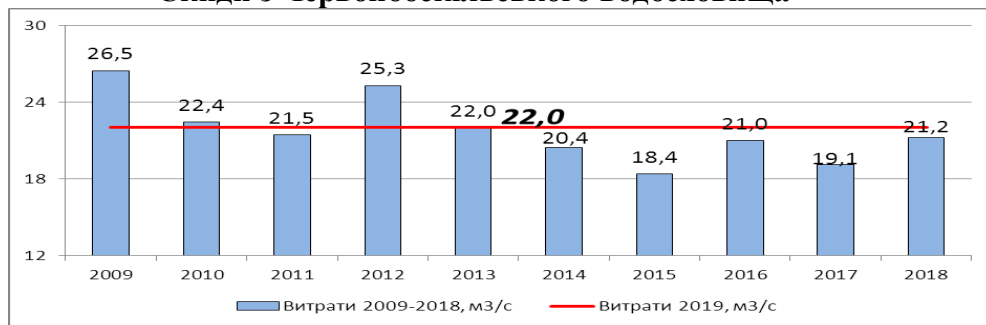
Витрати по в/п Куп'янськ

- *гребля Червонооскільського водосховища (12 км)* - об'єм скиду склав 58,9 млн. м³, скид 22 м³/с, впродовж місяця без змін.

За місяць в канал забрано 43,2 млн. м³ води, забір води протягом місяця здійснювався середніми витратами від 16,1 м³/с, решта – 15,7 млн.м³ для потреб Луганської області.

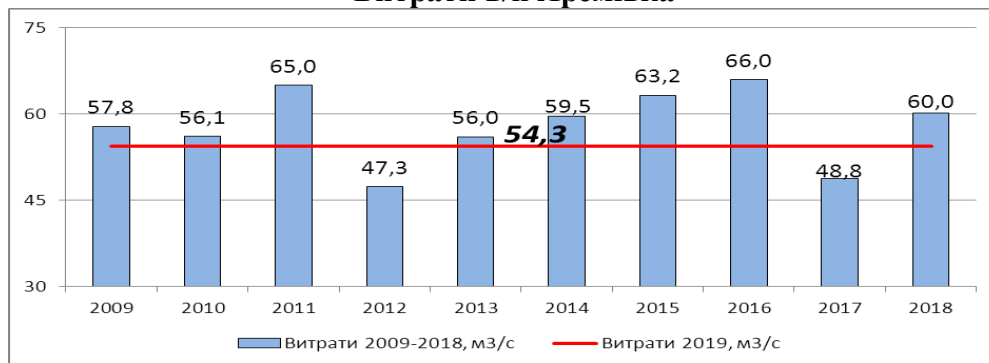
Скиди з Червонооскільського водосховища

- в/п **Яремівка (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км)** - об'єм стоку склав 145,5 млн.м³ середніми витратами 54,3 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 40,4% (58,9 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 48,5 до 58,0 м³/с, та залежали від водогосподарської діяльності на вище розташованих ділянках.

За останні 10 років водність по даному водпосту була наближена до 2013 року з об'ємом стоку 150,0 млн.м³ та середніми витратами 54,3 м³/с.

Витрати в/п Яремівка

Донецька область:

р. Сіверський Донець

- в/п **Райгородська гребля (522 км)** – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 43,32 млн. м³, середніми витратами 16,1 м³/с) склав 77,7 млн.м³ середніми витратами – 29,0 м³/с при екологічних 22 м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 25,1 до 35,9 м³/с.

Витрати в/п Райгородська гребля

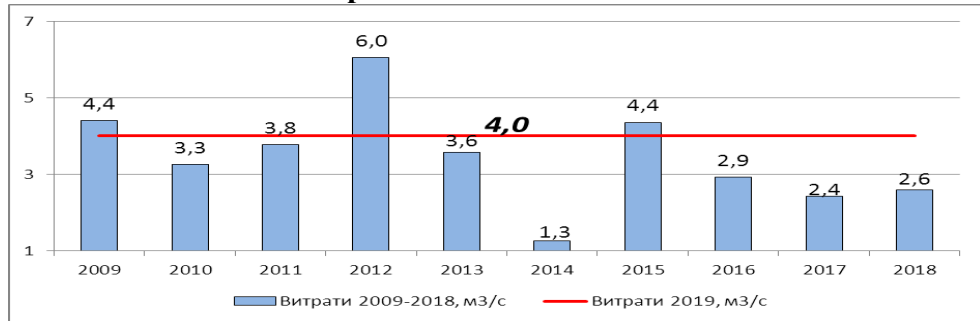

р. Казенний Торець (518 км)

- в/п **Слов'янськ (21км)** - об'єм стоку склав 10,75 млн.м³ середніми витратами 4,0 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 0,16 м³/с до 8,52 м³/с.

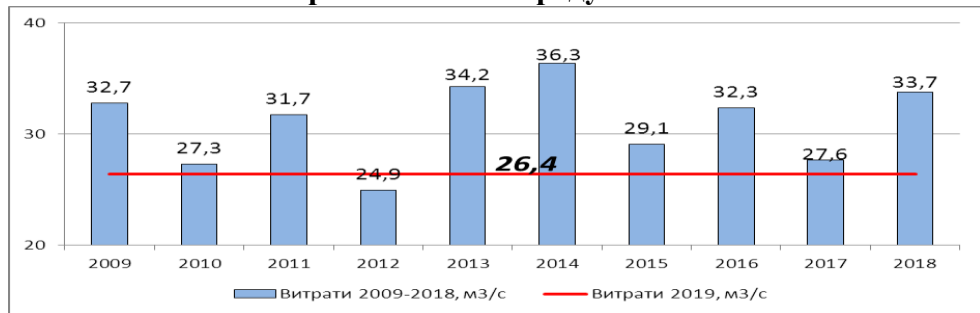
За останні 10 років водність по даному водпосту була наближена до 2011 року з об'ємом стоку 10,1 млн.м³ та середніми витратами 3,8 м³/с.

Витрати в/п Слов'янськ

- в/п Райстародубівка (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км) - об'єм стоку склав 70,7 млн.м³ середніми витратами 26,4 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р. Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 17,5 до 40,0 м³/с.

Витрати в/п Райстародубівка

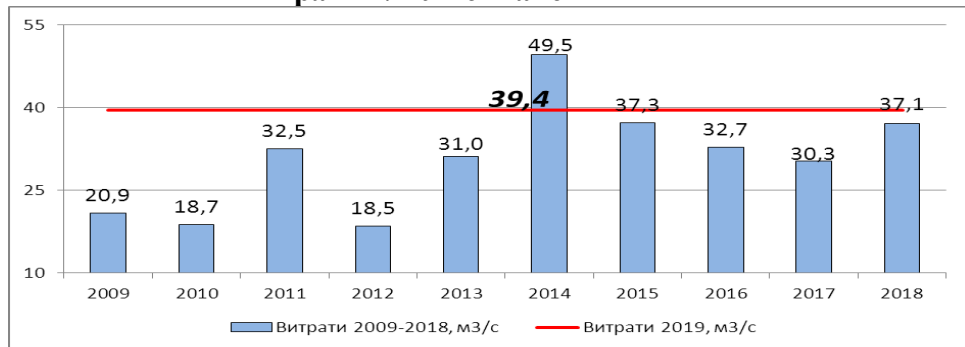

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 105,6 млн.м³ середніми витратами 39,4 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 35,0 до 47,0 м³/с.

Витрати в/п Лисичанськ

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за серпень 2019 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 9 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця та по Донецькій області по басейнах річок Приазов'я та нижнього Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та є транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з Півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховища, загальним об'ємом – 1724,7,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ у Харківській області загальним об'ємом – 1353,4 млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець серпня склало – 315,0 млн.м³ (82,2 % від НПР).

Об'єм притоку склав 14,2 млн.м³. Об'єм скиду склав 32,1 млн.м³.

Скид – 12,0 м³/с, за місяць залишився без змін.

Забір з р. Сіверський Донець на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ВП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) 11,99 млн. м³, (середньодобові витрати – 4,48 м³/с).

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 25 млн.м³.

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець серпня склало 368,0 млн.м³ (84,5% від НПР).

Об'єм притоку склав 44,86 млн.м³, об'єм скиду склав 58,9 млн.м³. Скид – 22,0 м³/с, за місяць залишився без змін.

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 19,0 млн.м³.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР – 410 млн.м³.
наповнення – 158,96 млн. м³ (38,8 %), за місяць зменшилось на 5,6 млн. м³. Забір води на м. Харків та Харківську область склав 4,5 млн.м³.

Донецька область:

Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-162млн.м³ (р.Лугань, 182км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 147,3 млн.м³ (90,9%) при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з підтримання створеного об'єму води з метою сталого водопостачання водокористувачів. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму за останні 10 років є 2018 рік з об'ємом 146,9 млн.м³ (90,7%).

За серпень об'єм наповнення водосховища залишився без змін.

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-20,5 млн.м³ (р. Лугань, 172 км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 19,4 млн.м³ – 94,6 % при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались в межах 0,06-0,2м³/с. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,35 млн.м³.

Об'єм наповнення за останні 10 років максимальний.

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 0,4 млн.м³

Донецька область по басейнам річок Приазов'я та нижнього Дніпра

КП „Компанія „Вода Донбасу”:

Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) – НПР – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 52,3 млн.м³ – 80,8 % при скиді в нижній б'єф 4 м³/с. Впродовж місяця скиди здійснювались на рівні 4 м³/с з метою підтримання створеної вільної ємності, з метою сталого водопостачання водокористувачів розташованих нижче за течією.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 10,7 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2013 рік з об'ємом 51,9 млн.м³.

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 5,84 млн.м³.

КП „Компанія „Вода Донбасу”:

Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР - 40,09 млн.м³, (р. Кальчик, 23 км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 27,0 млн.м³ – 67,4 % при скиді в нижній б'єф 0,1 м³/с. Скиди впродовж серпня здійснювались в межах екологічних, з метою підтримання створеного об'єму води для забезпечення питного водопостачання м. Маріуполя.

Забір води на м. Маріуполь склав 0,732 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,27 млн.м³.

За серпень об'єм водосховища зменшився на 1,4 млн.м³.

КП „Компанія „Вода Донбасу”:

Карлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР-10,62 млн.м³ (р. Вовча, 310 км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 8,927 млн.м³ – 84,1 % при скиді в нижній б'єф 0,22 м³/с. Скиди впродовж серпня здійснювались на рівні 0,22 м³/с без змін.

За серпень об'єм водосховища збільшився на 1,4 млн.м³.

Басейн р. Дніпро

ВП «Курахівська ТЕС «ДТЕК «Східенерго»:

Курахівське водосховище (технічне водопостачання) – НПП – 62,5 млн.м³ (р. Вовча, 276 км):

На кінець серпня об'єм водосховища склав 48,46 млн.м³ – 77,5 %, при скиді в нижній б'єф 0,01 м³/с. Протягом місяця скиди здійснювались на рівні екологічних витрат з метою підтримання об'єму наповнення для сталого водопостачання водокористувачів.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,02 млн.м³.

За серпень об'єм наповнення водосховища зменшився на 1,4 млн.м³.

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Основні водосховища в межах Харківської, Донецької та Луганської областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейні річки Сіверський Донець, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 06.06.2018) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем суббасейну річки Сіверський Донець на період літньо-осінню межень 2019 року.

По основних руслорегулюючих водосховищах:

- скид з Печенізького водосховища впродовж липня здійснювався без змін на рівні 12 м³/с метою підтримання рівнів води в річці Сіверський Донець в місцях руслових водозаборів у межах Харківської області;

- скид з водосховища впродовж липня КП «Компанія «Вода Донбасу» без змін на рівні 22,0 м³/с з метою компенсування водозабору в Сіверський Донець-Донбас та підтримання води в руслі річки Сіверський Донець нижче Райгородської греблі для потреб водокористувачів Донецької та Луганської областей.

- Краснонавлівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області. Протягом місяця водосховище працювало в режимі спрацювання, об'єм наповнення зменшився на 5,6 млн. м³ та склав 158,96 млн. м³.

Наповнення 17 водосховищ комплексного призначення, які регулюють річковий стік в суббасейні Сіверського Дінця району річкового басейну Дон (крім тимчасово неконтрольованої території), відповідно до гідрометеорологічних умови, що склалися в регіоні протягом тижня, складає 261,7 млн.м³ – 82,4% (аналогічний період минулого року – 83,2%).

За тиждень сумарний об'єм наповнення зменшився на 1,7 млн. м³.

Вільна ємність – 40,1 млн.м³, з яких 15,4 млн.м³ вільної ємності по Вуглегірському водосховищу (Вуглегірська ТЕС), 3,8 млн.м³ по Маяківському водосховищу (СДБУВР), 8,4 млн.м³ по Трав'янському водосховищу (Харківський РОВР).

Наповнення 2 водосховищ впродовж тижня збільшилось: Миронівське – 94,8% (ПАО ДТЕК «Донецькобленерго), Великобурлуцьке – 87,3%, (Харківський РОВР).

Наповнення 2 водосховищ впродовж тижня залишилось без змін: Октябровське – 79,8% (СДБУВР), Прудянське – 96,0% (Харківський РОВР).

Наповнення 9 водосховищ впродовж тижня зменшилось: Вуглегірське – 90,5% (ПАТ «Центренерго»), Клебан-Бикське – 95,5% (Маріупольське МУВГ), Маяківське – 48,8% (СДБУВР), Африканівське – 72,7%, Берекське – 89,5%, Муромське – 75,9%, Розозянське – 83,4 %, Трав'янське – 63,3%, Шевелівське – 93,3 % (Харківський РОВР).

Впродовж тижня режими роботи наливних водосховищ (КП «Компанія «Вода Донбасу») системи каналу Сіверський Донець – Донбас на підконтрольній території: Артємівське об'єм наповнення збільшився на 0,01 млн.м³(101,3%).

На тимчасово непідконтрольній території: Горлівське - об'єм наповнення зменшився на 0,09 млн.м³(96,5%), Макіївське - об'єм наповнення залишився без змін – 95,4%, Верхньо-Кальміуське – об'єм наповнення збільшився на 0,04 млн.м³(83,5%). За тиждень загальний об'єм наповнення наливних водосховищ зменшився на 0,05 млн.м³ - 94,2 %.

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року в басейні Сіверського Дінця виділено 18 найбільш великих водозаборів, з них на підпорі – 7, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і за необхідністю підтримання достатніх рівнів води для їх роботи.

Упродовж серпня на річках басейну Сіверського Дінця загальна тенденція зниження рівнів води у зв'язку з дефіцитом опадів, як одним з головних чинників, що впливають на водність річок, спад рівнів води склав від 0,4 м до 0,6 м.

В районах поверхневих руслових водозаборів рівні води залежали від гідрометумов та водогосподарської діяльності, коливались від 0,15 м до 0,75 м та наприкінці місяця склали від 0,15 м до 0,35 м вище мінімальної відмітки сталої їх роботи.

По водозаборах, які знаходяться на підпорі (в т.ч. питні), відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи та впродовж місяця коливались від 0,29 до 12,34 м вище мінімальної відмітки водозаборів.